

РЕШЕНИЕ

№ 7218

гр. София, 02.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 25.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **7478** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284 и сл. от ЗИНЗС.

Делото е образувано по искова молба на И. Г. К., ЕГН [ЕГН], понастоящем в Затвора С., срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, като претендира обезщетение в размер на 8 000 лв. за причинени му неимуществени вреди от липсата на достатъчно жилищна площ за периода от 20. 03. 2019 г. до предявяване на исковата молба на 29. 07. 2021 г.

С молба от 26. 08. 2021 г. ищецът уточнява обстоятелствената част на иска, като с молба от 02. 09. 2021 г. прилага и вносна бележка за внесена държавна такса.

В съдебно заседание, ищецът лично поддържа така предявения иск.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуалния си представител, счита исковата молба за неоснователна и недоказана. Поддържа съображенията изложени в писмения отговор. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Ищецът И. Г. К., ЕГН [ЕГН], изтърпява наказание лишаване от свобода, в Затвора С..

С подадената искова молба ищецът претендира заплащане на обезщетение в размер на 8 000 лв. за причинени му неимуществени вреди от липсата на достатъчно жилищна

площ за периода от 20. 03. 2019 г. до предявяване на исковата молба на 29. 07. 2021 г. В исковата молба се твърди, че липсата на достатъчно жилищна площ го поставя в унижителни и нечовешки условия на живот, несъвместими с човешкото достойнство. С писмен отговор от 21. 10. 2021 г., ответника прави възражение за неоснователност на иска. Представя справки за настанените лишени от свобода по килии, както и за размерите на килиите и тяхното обзавеждане.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Искът е допустим, като предявен срещу надлежен ответник, а разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3.

На основание чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение.

Съгласно ал. 2 на същия член, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

С настоящата искова молба се претендира, че вредите са настъпили от незаконосъобразно бездействие на служители на ответника, които не му осигурили минимално изискуемата от закона жилищна площ в килиите, в които е бил настанен.

Съгласно чл. 43, ал. 4 от ЗИНЗС, минималната жилищна площ в спалното помещение за всеки лишен от свобода не може да е по-малка от 4 кв. м.

Видно от докладна записка на ИСДВР Д. (стр. 23-24), в спалните помещения, в които е бил настанен ищеца през различните периоди са били настанени различни лишени от свобода, но никога повече от четирима, както сочи и самият ищец в проведеното съдебно заседание. В същото време тази справка, като се добави и бройката на ищеца, сочи именно за четирима настанени в едно спално помещение.

В представената (стр. 46) справка от Д. Г., се сочи точния размер на килиите, като 2 от тях са с площ от 19,45 кв.м., а другите две - с площ от 18,48 кв.м. Видно от същата справка, в килията има мивка, тоалетна и душ с площ около 1 кв.м. и обзавеждане (легла, шкафове) които заемат още около 3,38 кв.м. При това положение, като се приспадне обзавеждането и тоалетна общо 4,38 кв. м. излиза чиста площ на помещението 15,07 кв. м. в единия случай и 14,10 кв.м. в другия.

Разделено на четирима души се получава около 3,77 кв.м. и 3,53 кв.м. чиста жилищна площ на един лишен от свобода.

Съобразно § 167 от Пилотното решение на ЕСПЧ от 27.01.2015 г. за условията в българските затвори по делото „Н. и други срещу България“, всяко задържано лице трябва да има индивидуално място за спане и най-малко три квадратни метра жилищна площ. Съгласно същото решение, счита се, че пренаселеността е толкова тежка, че да доведе сама по себе си, независимо от други фактори, до нарушение на чл. 3 от ЕКПЧ, когато затворниците имат на разположение по-малко от три квадратни

метра жилищна площ.

В случая пренаселеността в помещенията е само по себе си такова обстоятелство, което обективно води до извод за унижително към човека отношение, доколкото неминуемо се отразява върху човешкото достойнство.

В същото време, в горепосоченото пилотното решение на ЕСПЧ се сочи, че не е необходимо доказването на настъпили вреди при наличието на нечовешки и/или унижителни условия на живот в арест.

В тази връзка следва да се посочи, че съгласно чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното.

Предвид изложеното съдът намира, че в нарушение на закона, който изрично предвижда минимална жилищна площ от 4 кв.м., на ищеца не е осигурено достатъчно лично пространство в килиите, в които е пребивавал. В същото време в справките няма данни за периода от 20. 03. 2019 г. до 10. 04. 2019 г., поради което за този период искът следва да се отхвърли, като недоказан.

За периода от 11. 04. 2019 г. до предявяване на исковата молба на 29. 07. 2021 г., за претърпените страдания, му се дължи обезщетение определено от съда по справедливост.

При определяне размера на наказанието съдът съобрази, че периода, за който са претендират вредите е доста дълъг, но в същото време макар и за кратки периоди, са били по трима души в килиите, нещо което не се оспорва и от ищеца. От друга страна, намалената жилищна площ не е фрапиращо по-ниска от определената в закона, което и определя по-малък размер на обезщетението.

Отчитайки всичко това в съвкупност, съдът намира че следва да определи обезщетение по справедливост, съобразно чл. 52 от ЗЗД, поради което счита, че сумата в размер на 900 лв., репарира причинените неимуществени вреди, като следва да се отчете и моралното удовлетворение за ищеца.

При този изход на спора, ще следва ответника да заплати направените от ищеца разноски, които са само за внесената държавна такса от 10 лева.

Разноски на ответника не се дължат, съобразно чл. 286, ал. 3 от ЗИНЗС, тъй като иска е уважен, макар и частично.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – С., [улица], да заплати на И. Г. К., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 900 (деветстотин) лв., представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди поради липсата на осигурена достатъчно жилищна площ в затвора за периода от 11. 04. 2019 г. до 29. 07. 2021 г., както и законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба до окончателното ѝ заплащане, като ОТХВЪРЛЯ иска за останалата част до претендираната сума от 8000 лв. и за периода от 20. 03. 2019 г. до 10. 04. 2019 г.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – С., [улица], да заплати на И. Г. К., ЕГН [ЕГН], направените по делото разноски за държавна такса в размер на 10 (десет) лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София - град, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: